

**Комі
Комі**
ЛЕЗО ВЛКСМ КОМІ ОБКОМ

23
АВГУСТА
1931 во.

Комі ужалыс јөз! петкодламој ассыным возын муномымес. Вöчамој Комі областлы 10-во юбilej німа самолёт. Йонмодамој ассыным СССР-ын военномош.

Вылөжык öдјас Комі областөс індустриалној областю вајодомын

Војо гырыс вермомјаслы

Талункомі ужалыс јөз празнујтбыны Комі автономіялы 10 во тыран Іубілеј, комі ужалыс арталды ассыныс гырыс вермомјаслы Выл-Індустриалној Војыв течомын. Октябрской революција мездис став отсталой национальностяслы право кыпдныс ассыныс овмёс-ныс. Отсталой национальностяс, код яссоц царской правительство лыддис „инородчесон“ зверској эксплатације, најо оні строитоны рочробочой класскод отвилыс сотсиялизм строитоны успешија. Комі ужалыс јөз ВКП(б) вескодлём улын сізжү успешија строитоны сотсиялизм.

Комі ужалыс јөз 10 вога юбilej түран лун кежло локтёны ыжыд вермомјасби основной көзаявленной-политической могаслы олёмп портёмын. Ворлеңан программа 1930-31 воин вајодичны 4,442 курс кубометр, колъективизируйтма отка гёла да шоркоффема овмёс-яс 42 прбч., общественной секторе капиталовложения 519 курс шајт, 1929-30 во кежло валютои народной докод 23 міллонсаң codic 58 міллонд 1930 воин. Воис вої ыжыд восковасон кыпапо ыл сотсиятической производство — ворвочан производство.

1932 воин кутас строитчыны целлюлозной бумаги комбинат Сыктывкарь. Печераын да мукдлайын. Вор промышленност паскодом подув вылын мі тајо восан-нін заводитчам перчины му пышкыс озырлун. 1931 воин лоо перёма 9 курс тонна изшом Печераын. 1932 воин лоо перёма 500 курс тонна да 20 курс тонна иерп, 1932 воин заводитам строитны гамској металургической завод да с. в.

Воис вої паскодам скот візом, улыс Печераын таво-нін заводитчо ужавны выл гигант молочно-масланой совхоз. Тајо гырыс вермомјасыс лои сомын ВКП(б) вескодлём улын, чорыда Ленінской национальной политика нүддомын да ленінской национальной политика үугысјаскод, велікодержавной шовинизмкод ыкыд медса ыжыд опасносткод натиональной политикаын да местной национал-шовинизмкод решительности тышкадомын, вескыд выл кежисјаскод да „шујгавыл пештысјаскод“.

Комі комсомолской организацији тајо гырыс вермомјассо перёмын ез вөв борын, вөлі медса бур отсасысөн партіялы.

Комі комсомолской организацији ворлеңан программа тыртёмын петкодліс, ассо организаторон и мыж кужо партіялыс да Сөвет правительства шуомјассо олёмп портёмын, көзаявленной перекоп бостомын тышкасны медвөзца паджасын.

Комсомолской ячејкајас, колъективас ворын воліны збыл выл соцордјисом да ударничество паскодомын пыргудысјас.

Комі автономія 10 во Іубілеј кежло мі воім 6 курса КСМ армиябын да том піонерјас 9 курс. Ми воин сувтө јешшо ыжыд могас—Комі областес Индустриалной областю бергдны—боевдј мог.

Жешшо чорыдыхыка большевисткожа упрамој, настојчівдоја сотсиялистической соревнований да ударничество паскодомын, став комсомолећес ужалис том јөзес кыскомын мунам тышкасны партіялыс да правительство заданы олёмп портём понда. Пуктам став том ентузиазмымес локтан сезонса ворлеңан программа тыртём выл, большевик ногын кутам косагны вор-

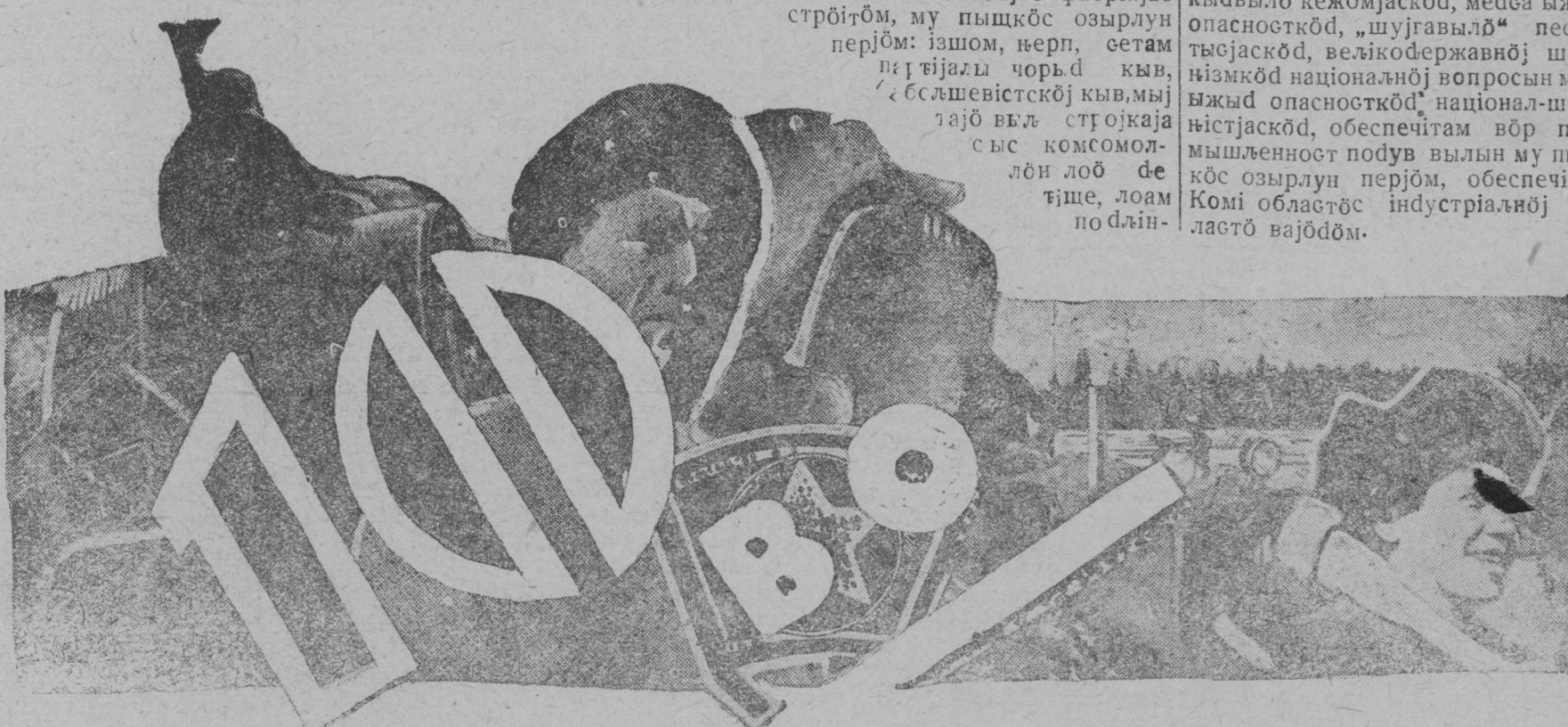
ледом уж механическим востна, техника ас кіо бостом востна.

Портам олёмп ВКП(б) ОК медборја пленумыс шуомјассо 100% выл, кыскам колхозјас, 1932 воин гёла да шоркоффема олысјас, сплошной колъективизација подув вылын бирдам кулакес кыз класс. Вор вөчан промышленност паскодом, выл заводјас фабрикајас строитом, му пышкес озырлун перём: изшом, иерп, сетам піртіялы чорыд кыв, бельевистской кыв, мый тајо вел стројкајас комсомоллын лоо де тише, лоам подлін-

нөј шефјас.

Чорыда кутам тышкасны став том робочийјас, батрацкожа јөзес комсомоло кыском востна, быд колхозын организаторам комсомолской ячејкајас, юнмодам колхозной көзаявленной.

Партія вескодломулын классвой врагжаскод җемжаліттөг тыш нүддомын да најо агентјаскод вескыдывл кежомјаскод, медса ыжыд опасносткод, „шујгавыл“ пештысјаскод, велікодержавной шовинизмкод национальной вопросын медыжыд опасносткод национал-шовинистјаскод, обеспечитам вор производственост подув вылын му пышкес озырлун перём, обеспечитам Комі областес Индустриалной областю вајодом.

Ленінскій комсомол волі, ем і возо лоас мед бур отсасысөн партіялары соціалізм течан ужын

Комі комсомол партія генералью тујвіз вөсна тышкасомын

Комі областуvsца ужалыс јоз, коммунист партія вскодломулын Комі Автономія 10 во тыріг кежлө, добітчыны тырыс успеҳас көңајст вениній күлтурнөй строітельствоын, вор овмөс паскодом да ётка гёла да шёркофлема овмөсјас көлкеттівізірутбын, Комі област 10 во тырігөн сувтік крепид тујю індустриялы Выль Војыв течомын. Областуvsца комсомол організатсія тајо дас вонас муніс чорыд классөвій тыш пыр партія вскодломулын політіческі да організатсіоннөй яноміс, сувтік медвөздарада көңајстнөй күлтурнөй строітельствоын, особеній бөржівоја војас, ВЛКСМ Крајком отсасомын, классөвій врагас кулакјас выләйд фронтод наступајтөмөн да најо агентурајаскод оппортуностаскод чорыда вермасомын комсомол організатсія Іона кыпöдіc ассыс ролсө партія генералью тујвіз вөсна тышкасомын. Комсомол організатсія Комі Автономія 10 во тыріг кежлө воіс 6 сурса арміядан да 9 сурса том піонеріяён. Оні абуңін ётік ыжыд деревна кытён абу комсомол ячејка да піонер отрад, област паста 299 комсомол ячејка, 280 піонер отрад, кодјас том ентузіазмом вермасомы Выль Војыв течом вөсна. Бостам 1930-31 вөса ворледом, коді медса ыжыд көңајстнөй да політіческій задача областын, 65 прбч. комсомол організатсія үжалысін ворын ңепосредственнөй мырфорын, кытчо волі організуттма 149 комсомол ячејка, 224 ударнөй брігада волі котыртма ворледомын комсомол вормостчомын. 5000 мортос сетчо кыскомын, кодјас соцордымом кыпöдіcны лунса нормасо 5 кбм., комсомол ячејас піыс сеттма 500 мортос постојаннөй кадр, 500 комсомол ячејас көңајстнөй советской да ворледан аппартас.

Комсомол ячејас ворын, колхозын вочакыв кулакјас вылазка выләк котыртісны выль ударнөй брігада да сотсіалістіческій ордымом паскодомын, лунса нормасо кыпöдомын. Вомына да Керчомјаса деље выләк волі організуттма 74 ударнөй КСМ молодожнөй брігада. Візін раюнын організуттма 19 брігада кулакјас деље выләк ётветін, на пышкыс 17 брігада тыртісны нормасо 100 прбч. унжык строкод. Тащом прімерыс област паста зев уна. Сіз-жо амерікаса буржуазіяны паскодом клемета выләк вочакыв візін выль ентузіазм кыпöдомын, выль ударнөй брігада да котыртмөн, сотсіалістіческій ордымом паскодомын. Комсомол ячејас да ужалыс јоз вексыда шуісны—быд лішнөй шпал, лішнөй кбм. кер зурғо амерікаса буржуазіялы плешиас. Уналаын выдвигајтісны встреңиј планас да лунса нормајассо кыпöдіcны 300 прбч. (Ужга, Гріва) емөс сешом організатсія, кытён 90 прбч. петісны ворю організованнөја брігада, „мі-пі“ ставбон мед чорыда ётветітам amerікаса буржуазіялы. Удора медвөз ворледан планас тыртіс 105 прбч.. Комсомол ячејас чорыда пунктісны наказ ЗЛКСМ, міс, мыж мілан туј ем классөвій вагаскод вермасан туј.

Ворледан үжын комсомол ячејас первоја ударыкјас

Сіз-жо петкодло, збыл лыдпасас кубометрјасон, 224 ударнөй КСМ молодожскод брігада тыдало

5 кбм.-өз кыпöдом лунса норма. Ударнөй дељанкаас, общественій бүкірјас сіз-жо ворю суйс комсомол. Со кодјас петкодло: Візін 50 брігада піыс тыртісны 43 нормасо софтоби, Удора, Важгорта, Пысса, Устуваcherгаса брігада 110 прбч. тыртісны нормасо март 20 лун кежлө, Мысын комсомолучвör-промхозын волі 9 ударнөй брігада, емөс брігада да медвөзда ворзөгјас вор і колхоз течомын (Вомынын) емөс бур комсомолеџас вормостчысас, кодјас пыр нүөдөнү үж колхозасын. Керчомја коммунаса брігада тыртіс комсомолеџ (Напалков) тыртіс ворледан нормасо 180 прбч. і бостісны крајевој преміја 5 сурса шафт. Тащом брігада абу еща, 34 комсомольскод чорыда вермасомын комсомол організатсія Іона кыпöдіc ассыс ролсө партія генералью тујвіз вөсна тышкасомын. Комсомол організатсія Комі Автономія 10 во тыріг кежлө воіс 6 сурса арміядан да 9 сурса том піонеріяён. Оні абуңін ётік ыжыд деревна кытён абу комсомол ячејка да піонер отрад, област паста 299 комсомол ячејка, 280 піонер отрад, кодјас том ентузіазмом вермасомы Выль Војыв течом вөсна. Бостам 1930-31 вөса ворледом, коді медса ыжыд көңајстнөй да політіческій задача областын, 65 прбч. комсомол організатсія үжалысін ворын ңепосредственнөй мырфорын, кытчо волі організуттма 149 комсомол ячејка, 224 ударнөй брігада волі котыртма ворледомын комсомол вормостчомын. 5000 мортос сетчо кыскомын, кодјас соцордымом кыпöдіcны лунса нормасо 5 кбм., комсомол ячејас піыс сеттма 500 мортос постојаннөй кадр, 500 комсомол ячејас көңајстнөй советской да ворледан аппартас.

VLKSM OK-са секретар Xудайев жорт

преміјајас. Воліны сіз-жо бурторјас і воркылодомын. 70% комсомол ячејас үжалысін кылодомын, волі котыртма 200 ударнөй брігада, 20 лотовка кылодома ударнөја, емөс брігада да медвөзда тыртісны пурјасомын лунса норма 300 прбч.

Емөс сіз-жо гырыс вормостчомын котыртма комсомол організатсіялары колхозас течомын. Уналаын комсомол ячејас первоја вормостчысас, котыртмын колхоз. 4200 комсомол ячејас сулало колхозын шленын, 135 колхозын котыртма комсомол ячејка. Луз раюнын таво організуттма комсомол вормостчомын 7 колхоз, Візін раюнын вочісны штурмовобой субботникјас-да.

Кодісны сілбесгу 105% раюна план серти. Куломдін раюна комсомол ячејас котыртісны 5 колхоз. Тащом прімерыс област паста зев уна. Сіз-жо амерікаса буржуазіялы плешиас.

Уналаын выдвигајтісны встреңиј планас да лунса нормајассо кыпöдіcны 300 прбч. (Ужга, Гріва) емөс сешом організатсія, кытён 90 прбч. петісны ворю організованнөја брігада, „мі-пі“ ставбон мед чорыда ётветітам amerікаса буржуазіялы. Удора медвөз ворледан планас тыртіс 105 прбч.. Комсомол ячејас чорыда пунктісны наказ ЗЛКСМ, міс, мыж мілан туј ем классөвій вагаскод вермасан туј.

Комсомол ячејас күлтурнөй строітельствоын

300 мортос сеттма школаын велодысас да ізбачјас, 1000 мортоса да ыстома велодчины школајас, кытыс петас выль кадрјас сопасыннөй овмөс течомын.

Тајо ставыс вістало, мыж комі комсомол організатсія, ВКП(б) Обком да VLKSM Крајком вскодломулын, кулакјас выләк став фронтын наступајтөмөн да оппортуностаскод, медвөзде вскодломулын кежескод да „шүгавыв“ күснөдлескод, а сіз-жо велікофөржавнөй шовинізмкод да местнөй враг выләк наступајтөм. Комсомо-

натсіоналізмкод вермасомын, кыпödic ассыс ролсө көңајстнөй да күлтурнөй строітельствоын, партія генералью тујвіз вөсна вермасомын.

Такод щоц емөс-на гырыс шелучкіяс: воркылодом фронт вылын ег вермө выдержитны політіческій екзамен. Мі ог вермө төрпітін ташом ужсө возо. Пырыстом-пир штурмовобой брігада да жеткізгендес күтчесиңи бирдін лоом прорывын. Комі автономія 10 во тырігөн мілан дозунг:—ыстыны 1000 комсомолеџес біржас да вермасын лев моз Постышев жорт индом күз. Тајо могыс вермана—должене бортын олөм. Бостын-кө колхозасын сағельщиңи выло вужжом візуму овмөс скот візомлан бергөдом, тані комсомол ячејка да омоляна ужалыны. Сіз-жо ауо луучкі жукома комсомолын сіла күлтурнөй строітельствоын, сім мөнілізуїттөмьин. Комі автономія 10 во тырігөн, комсомол організатсіяларын мөнштік чорыда кыпöдны ассыс ролсө быз ужын, паскодны ассыс вліяйнбс.

Такод коло крепида житы VLKSM ЦК Н-д пленумын шуомјассо, медым 100 пр. робочој да батрак кысыны комсомол 17-д Мұд-өз, өдзөдны комсомол қыском ворын мунын том колхозыкјас, сіз-жо гола да шёркофлема олыс том жозбас. Быд колхоз берді комсомол ячејка да органдыртмөн паскодны комсомоллын вліяйнб үжалыс том јоз.

Правительство да Крајсполком шуом серти, Комі област возо сувтоны выль гырыс могас. Сіз-жо ворледом да промышленност паскодом, областсін візуму ужалана потреблајущој раюнын товариој скот візан раюно бергөдом, му пышкыс озырлунјас (шешім, нерп) перјом, выль заводјас строітом, көрттуј, автомобільој шоге да ва түллүк жорттуј, автобусе да ва түллүк жорттуј комсомол організатсіялары коло чорыда күтчесиңи сы понда, мыж му пышкыс озырлунјас перјом зев топыра житома туыскод. Куломдінса комсомоллы коло күтчесиңи онсан-жо кама, Нечера да Ежва көстін канал вочом дінин отсасы, візшса, лузса да Сыктывдинса комсомоллы—көрттуј вочомо кадрјас дарны. Коло корны Крајкомындындын 100 комсомолеџес железно-арожнөй ФЗУ-б велодчыны.

Борын колхозын оні комсомол організатсія ез омоля ужав, возо кежлө мілан ворын сувтоны качество ооксан гырыс могас, тајо могјассо олөм портимыс лоас практике да воркожас да органдыртмөн жеткізгендес күтчесиңи бирдін лоом прорывын.

Комсомоллы коло перестроїтын выль могасын Сталін да Постышев жортас индом серти. Коммуніст партія вскодломулын комсомол волі да лоас медбур отсасын партіялары Выль Индустріальнөй Војыв течомын.

Худайев

Герпасын: Абжауевса Белаевскій колхозын (Луз.) төчітін косајас.

Портам олёмö ВЛКСМ ОК којмёд пъенумлыс історіческој шуомјассо

ВКП(б) ЦК-са Ген ралнёй секретар Сталин юрт.

Уна мільйони комсомолюсна

Ставсојузса ВЛКСМ IX сјездлон сомолской ячејка. Тајо решенинё- пунктём мог, комсомолос уна міль- яссё ётка організатсіяас пörtö- лысна організатсіяо вајёдом, лоö медвоздза могён кыпöдны комсо- шогмытёма лыдпасјас петкёдлёны:

Сыктывдинской рајонын база комсомол колхознёй јөз кыскыны 2202 морт, бостома комсомол юль толысын 17 морт. Шојнаты рајкоммол бостома 10 морт. Трапечерской 3. Куломдин рајонын 76 колхоз, а комсомолской колхознёй ячејка 13, Шојнаты рајонын 34 колхоз комсомолской колхознёй ячејка сёмын 4. Лыдпасјас петкёдлёны, мыј тајо організатсіяасыс ез вермыны пörtны олёмö ВЛКСМ IX сјездлыс шуомјассо.

(ВЛКСМ ЦК пісмёясыс).
Ныңі портёс олёмö тајо ответ- ственнёй могыс?

Август 8-д лун ВЛКСМ ОК, ВЛКСМ ЦК-лыс шуомјассо олёмö портёс јылыс шуис: „öдјас быдмёмын комсомоло виль шленјасос кыскомын оз обеспечіваетны 100 прöч. став робочёй, батрацкож том јөзес XVII МЈУд кежлө кыском.“

Фактјас, лыдпасјас петкёдлёны, со мыј: Нұувчимса производствен- ной комсомолской коллектів юль толысын нійті морт ез вöв кыскома, тіпографской коллектівлөн база быдмёмын 72 морт комсомол кыскома 3 мортос. Сыктывдинской рајкоммол корем база, значитель- ной күш батрак 147 рајон паста, юль толысөн абу бостома нійті морт. Робочёй ужалыс том јөз Сыктывдин рајон паста 25 морт. Йулын бостома комсомол 3 морт. Сыктывдин рајон паста 10 ячејка- ин ңекүштөм быдмём ез вöв. Сыктывдинской рајонын комсомол кыском юльын усі.

Тајо лыдпасјасыс петкёдлёны, мыј комсомол кыскомын вöлі са- моток, мыј комсомолской масса ез вöв мобілизутома ВЛКСМ ЦК-лыс шуомјассо олёмö портёс выло.

Быдмом колхозынклас пыс

ВЛКСМ ЦК-лын пленум шуис: „быдмёны комсомоллыс быдмём вöвны мунис том колхознёй јөз пыс да быд колхоз організутын ком-

MJUd XVII-d лун кежлө став робочёй батратской том јөзес комсомоло

Комі Автономія 10 во тыром юбілеј празднујтöм кежлө, комі комсомолской організатсія ас падо виль шленјасе кыскомын вöcic зев ыжыд перелом, кырі лыд боксан, сіз-жо і качество боксан, со- ціалнöj состав бурмёдомён.

Жул первоу лун кежлө лыдпасјас петкёдлёны:

Өтка војасо	Люддиссёш шлен организ.	Чандар.	Пол. сotsial. состав							Шорк. олыс	Холханк	Злужаш
			Муж.	Жен.	Робочј	Батрак	Гола олыс					
Август	1921 в.	447	—	371	76	49	—	275	54	—	—	69
Февраль	22 в.	627	—	537	90	56	—	—	73	—	—	95
Март	23 в.	650	—	553	97	43	—	549	3	—	—	55
Июль	24 в.	826	249	732	94	55	—	700	—	—	—	73
Октябрь	25 в.	2137	281	1738	399	117	58	1478	365	2	117	—
Январь	26 в.	2863	302	—	—	115	75	2000	500	13	150	—
Февраль	27 в.	3381	—	2633	778	112	110	2387	587	4	181	—
Ноябрь	28 в.	3539	108	2671	868	142	137	2040	932	2	286	—
Август	29 в.	4009	70	2914	1095	213	285	2264	1065	3	179	—
Апрель	30 в.	4449	70	3206	1243	295	357	2623	989	5	170	—
Июль	31 в.	6068	17	3758	2310	480	535	2028	796	4200	176	—

(Прімечаньё 1927-28 сводка абу верноу обслеедованыёјас серти- тыйдовчыліс, мыј 70 прöчент ётка організатсіяасын шёркоффема.)

Тајо сводка сертыс тыйдало, мыј Комі областнöj комсомолской організатсія вöcic зев ыжыд вöков аслас падјасо том ужалыс јөзес кыскомын.

Комі Автономія 10 во тыриг кежлө мі локтам 5 сурса арміаён. 6 сурс піонерской організатсія, Комі Автономія 10 во тыран лун кежлө ыжыд достіжењёјас сотсіалнöj состав бурмёдомын комсомол ас падјасас лыддёй 4200 колхозникос, робочёй 480 батрак 535.

ВЛКСМ ЦК-лын II-d пъенум, Ставсојузса IX сјезд сегінды чорыд iндöдјас комсомолос уна мільона армія пörtöмын XVII MJUd кежлө сувтö мог, вајёдны комсомолос 5500 сурса армія, септабр 5-d лун кежлө кыскыны виль 1500 сурс шлен, мед комсомол вöлі збыль выло первоу отсасыс партіјаты гырыс көзжаственнöj політическој могјас олёмö пörtöмын. Комі Автономія 10 во тыран лунд мі должнöш шуны: массöвöj разјаснитељнöj уж паскёдомён том ужалыс јөз пöвсын, чорыда інфідіуалноја виль пырысјасоц відлаломён обес- печітам XVII MJUd кежлө робочёй да батрацкож јөзес 100 прöч. выло комсомоло кыском.

Быд колхозын організутам комсомолской ячејка, бергöдам сіктса колхознёй ячејкаасос колхознёй ужö чужомбанён. XVII MJUd кежлө быт пörtны ВЛКСМ ЦК мёддёй пъенумлыс шуом- jассо.

Пыс 9 морт.

Нұувчимса комсомолской коллектівса секретар Сорвачов юрт рајкоммол бýро виль шуис: „Ja дал разверстку по вербовке комсомол отдељным ячејкам“. Емёс уна мүкод факт. Тајо ізвращенъёжассо коло пырыстом-пиржо бырёдны да паскёдны массöвöj уж комсомоло кыском куза да нүöдны чорыд інфідіуалној отпор.

Боствој пример бура ужалыс-

Лыс

Візінгской рајкоммол массöвöj уж паскёдом, чорыд інфідіуаллој отбор нүöдомён юль толысөн бостис комсомоло 193 морт, сотсіалнöj состав куза: робочёй 8, батрак 1, колхозник 155, гола олыс 8, шёркоффема олыс 10, служашшој 1. Організутома 20 виль комсомолской ячејка.

Мыла візінгской рајкоммол вер- мі добитчыны тащом гырыс вер- мёмјас? Сійн, мыј вöлі выявітому байдом база, нүöдома вöлі массöвöj уж б. п. том ужалыс јөзкёд, комсомоло кыском вöлі чорыда јитома основнöj көзжаственнöj політическој могјас олёмö пörtöм-

Бур прíмерјас емёс і карса орга- ганізатсіалон, кён август толыс- ин вöлі паскёдома массöвöj уж, результағ: тіпографской коллекті- вын переплётнöj цех окомсомоли- тома.

Бојевöj мог

Пырыстом-пир ВЛКСМ ЦК II-d пъенумлыс, Обкоммол пъенумлыс да ВКП(б) ЦК-са секретар Посты- шев юртлыс пісмёссо вајёдны быд комсомолечо, быд робочёй, бат- рако, колхознико.

Тодмавны быдман база, нүöдны сістематіческој уж том ужалыс јөзкёд, комсомоло кыском чорыда јиты основнöj көзжаственнöj політическој могјаскёд. Став виль пырыс шленјассо політіка велöдан кружокјасо, став ужссо паскёдны брігадаын, цехын. Пырысгөм пыр портны олёмö ВКП(б) ОК-лыс шу- ѡмссо (август 13-d лунса) олёмö портны лозунг: XVII MJUd кежлө 100 прöч. выло став робочёй, батрацкож том јөзес комсомоло. Чорыда кучкыны безответственнöj ужлы, XVII MJUd кежлө воны гырыс вермёмјасоң.

Гулаков.

Пед Ген.

Колхозній страданія (юна жеңдөдөмөн)

Асыввозд. Келізділәз јүб візбічоны баджас. Нійті кіль налён оз вірчі. Бад жыласа позтысомны лебалыс кыя југорјас. Гырыс сінва војтасын пуксома лысва.

Во қол-віт сајын тајо віз вылас ыщкылісны Сава мелніклөн меда ѡз. Оні, Чарла-мөләт колхоз муркодчо. Віззыс бур. Оты помыс фемид віз бердын, мөбыс-кілометра кык-куім Іуполон. Фемид візкод орча торјыс бурош веңкаліс Павлін брігадалы. Катыджақ—Чіраклөн брігада пуктыс, јешшо воңын —мукоджас.

Павлін брігадаин 12 март: көкжамыс мужік да қол нынбаба.

Талун брігада лысавылә петіс ыщкыны.

Баджас пышкын каяжас гылодыны мүй лысва.

Депеж шёрса кыморторјас алой-місны. Піладор віржын друг өзіс тіралан зары і југорјасын. Сесса гыжымтіс шонди.

Жу вылыс лобстало. Павлін нүодиц покостсө да муніс лечтасы: —Гулс-голс!. Гулс-голс!.

Бадор польон локтіс фемид, гөрді тошкада мужік.

—Моропызыштёмнын... Став сө талун?: Мі пуктысам-жо пікод.

Фемид візбід брігада уж вылә. Гін сөртіс төдчо—німкоджас. Павлін каңаліс да сероктіс:

—Ударній отрада... наступајті став фрон пастана. Төвбыл-од мошкорітіс віржын. Мі-од оні ордісам, фемид даф. Со-тај Чіраклөн брігада ужало-накод.

Павлін мөвпалыштіс, сесса нұмидиц да візбіліс фемид вылә: —Месо мүй жылыс мөвпала, фемид даф. Брігадалы сетома заданін: сізім лунон ештідін тајо візторс... зорпідіз вајодны. Мөвпала значит мі, фемид даф, кважт лунон. А... Май шуїн?

Фемид чујмом пырыс візбіліс сө вылә.

—М-м... Валай... Нажөвітчој.

Павлінің біттөп пешірден со-тыштіс.

—Май шуїн?... Нажетка ачыс-аслыс. Со, ме әдељшина дор тонғы шыасі. Горшлун тыртмөн-жо мукоджас вомалісны... Абу, абу сій міса фемид даф. Мі—встреч-нөйс... Медым значит срокыс војдір ештідін турун пуктім. Од колхозлы-жо бурыс. Простмасны ужалысјас, выль уж вылә позас ін-дыны: скот картас строїтны, ніш перјыны, төс пілітны... Фемид тошсө гыжалыштіс.

—Сіз-інө... Мошкорітчаныд. Візбіда да сөлім радло. Щош ес-кө... Мем, да тікод. Колхозын-пі бара выль пырысјас ем?

—Кыз-тај зер борын веж турун чепесіж, сіз-жо мілан колхоз оні... Луныс-лун, вежоныс-вежон, төлышыс төлыш... Быдмам, кыптам, юнам.

Шонди летчом борын Чірак кыштіс вөрті да петіс си весто, көні вілі ужало Павлінлон брігада. Жож код шылды віз паскыда волышчлода. Сымвізёны міча зорпідјас, нобасыс ічмоңјас код стаға-аос: синалома, сіргертма, пыклома.

—Трасічајас... парсыны көс-жоны, дај парсыны тидало, збыль-од парсыны..., —Таң-вашкодіс Чірак лөмпү улын сулалігас.

ОТКА ОВМОСЫН...*)

Лён.

Көнкө матын чершы кылә, —Жөләгыс борсыс тавкјо. Мірбін муніс візлас вылә. Адәд. Колхоз ворон јірсө авкјо. Вөвлөн вомсыс петө дүл.

Kadys гождом—јул. Мунөнәжжо, восталовія дарод; Матиес тідса баджуст дінө.

Адәд. Сен зымвізб ыжыд зород. Сізкө інө...

Мірон ңеуна ез город.

—Марпа, ок, со мор, со мор!.. Оні-на естон вілі сувтіма Уна баджуст—візлөн межа—бор

Оты абу, ңебос тај чуктіма, Візод, оз тыда пом-жі дор.

да енлы Марпа?

Мыжкө кылә...?

Даңас кералоны пес—

Гождом шорнас.

Алі васа кулыс

Таңі сылә,

Паскыд вомнас?

Алі горзә вөрса бес?

Оз...

—Тај олктө кымөр.

Горсыс вајо зер.

Атто.

Од налён оз ңін кујла турун.

Ескө ез куравны бурон.

Зев матын гымлөн гор...

—Ен жітав, выжыв, —Марпа гельксө.

А Мірон муас пуктіс пелсө.

Кызвз...

Көнкө

Мыжкө

Гаркод...

Марпа зумыда сувтіс,

Кімдізб плещ дарас пуктіс:

—Локтө...

Күшом...

...Торкод...

Мірон сувтлы,

Візод:

Мунө трактор—машина

—Күшом чөрт?

Ен сөр!

—Тајо Ілья пророклөн вілауыс

Летчіс мүй—көрт.

Марпа повчіс да вуш-ваш керіс

Паскыда чөвтіс пернапас,

Вомдорјасыс чожа вөріс,

кыз вөрө шыдәс тоғён өшінгіс.

Бөрді бокод машіна гүргіс,

Кысса куртны колхоз віз.

Мірон пукаліс да мөвпаліс:

—Сіз...

Ез-кө пророк Ілья летчи

Лыбө горзы васа күл...

Еніл...

Мыжла-нө ме татчо летчі...

Өтнам...

колі зајавлеңінө сетны...

Кінад і кокнад

Марпа сіз-біз—збыль?

Мірон сек сулаліс

да помыс пом ңылаліс,

Лөмдін ңылаліс дүл.

Gimwan.

*) Поемаыс бостом тор

біпур дорын.

Jon моресазон візбіліс Павлінвыл.

—Вескыда-кө шуны... чукъйтотг міса віставны-кө... Ордісом віснажо таңсө мі... Чіракжас сісім ордіні... ы-ы-ы, —піңсө жергіліс жон мореса зон.

Сындыс јешшо-на юна сукміс. Муртсыс, муртсыс чусалыс кыа друг биріс, быткө қылыштіс.

* * *

Асылыс пожарон кынтіс. Пөл-тыштө төврү.

Муртса, муртса кылә жынжаплон

—М-м... М-м... Бум... М-м...

Жогорой лун. Төрттін сіктіс летчісіні Чіракжас. Фелойс таң-вөлі: Жогоройлы паныссо ыщкісны на. Рытадор Чірак күтіс лөсідчыны мунны.

—Чөв, он-жо летчи. Міча повод-да дыржыс-и пуктысныс-а—рамынка велөдіс Педор. Чірак журс-пөлістіләм візбіліс сы вылә.

—Аскі—Жогорой...

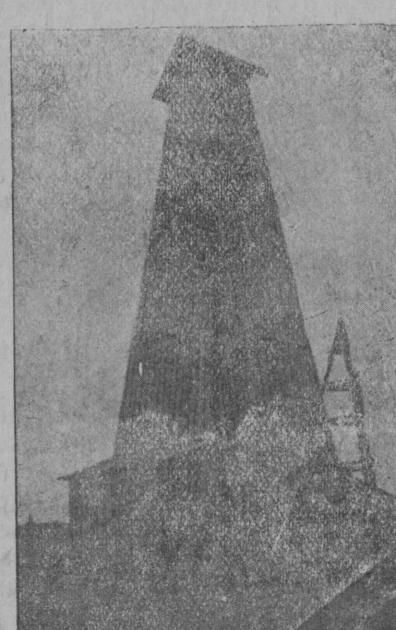
—Туруныс idравтөг-и колас?...

Чірак журс-лептывломен візбіліс женөж. Рытывын пелісі гөрді. Рудов дора кыморјас місті ма бугжылассын.

—Мөдлүн локтам да idralam Оз-на зер,—шүіс, Чірак да сајал баджас сајо, си борса јешшо віржадітк. Візвалин друг лоіс чо Берег дорын муртса—муртса кыкыны баджас.

Луншоргтөрлан шонди кутсајласны. Рудов кыморјас чукъ місны да чукъмісны... жу выль сөддіштіс, дај баджас пыщі к тортіс збо төврү; мөдлаповса ледорын клівзбони калькіас.

(Помыс лоас мөд номерын)

Ухтас Нерп вышка

XVII МҮД-ӨЗ КОЛІ 15 РЕШАЙУШЩӨЈ ЛУН, ТАЙЮ ЛУНДАСО ОБЕСПЕЧІТНЫ ВЛКСМ ЦК ПЛЕНУМ ЛЫС ШУӨМДАССО СТАВ ТОМ РОБОЧОЈ БАТРАЦКОЈ ЈӨЗОС КОМСОМОЛОҚ ҚЫСКОМ ЙЫЛЫС

Портны олөмө Постышевлыс сөтөм віт боевој задача

(ВКП(б) ОК-са секретарөс вежыс Тчаңыкізов јорт речис
ВЛКСМ ОК пленум вылыс)

Жортас! Ті асланыд пленум вылыс кызынныд доклад Комі Обісполкомса јуралыс Тараканов жортас „Комі Автономіялы 10 во тыріг кежлө ітогас да перспектівада вөзө“.]

ВКП(б) ОК-са секретарөс вежыс Тчаңыкізов јорт.

Докладыс тидало, мыж мі кутам вөзө ңе сөмін занімаңтыны вөр леңдемон, но і кутам паскөдны лесо обрабатываушој промышленност.

Правительство да Країсполком-лон історической постановлеңбыс мі адам, мыж Комі областын тайю војасо кутам перјыны му пышкесе азырлун ішом, ңефт, 1931 воын мі долженөс-нін сетни ішом

сотсіалістіческой государственности, деңгэ, волі і лөд основной нүодыс отраслью вөр промышленност.

Мі вөзин сувтө і зев ыжыд мөн паскөдны сотсіалістіческой жівотноводчеством, мі долженөс добітчыны Комі областіс потребителекской рајоныс вөчны снабжаушој рајонін.

Комі област 10 во тыран жүбілеј кежлө локто гырыс вермөмдасон партія бескөдлом улын, бид сікаса оппортуистіјаскөд чорыд тыш нүодомон да Ленінскөй національной політика бескыда нүодомон. Комі комсомолскөй організация тайю гырыс ужасын, гырыс вермөмдас перјом ез сулав бокын, комсомол волі медбур отсасыс он партиялар вөрлеңан программа тыртомуын, комсомолскөй організация әверскөја тышкасіс вөрлеңан программа тыртому вөсна, комсомол муні вөзин, волі організаторон сотсөрдійсом да үдарнічество паскөдомын, комсомол ез омөла тышкас і мукөд пөлдөс ужасын.

Комі комсомолскөй організация имейті право гөрдітчыны тайю гырыс вермөмдас перјомон. Жортас! Желтік комсомол бура, большевік ногон ужалыс вөрлеңан программа тыртомуын, героіскөја тышкасіс, мі ог адзә сещөм-жө большевістской уж вөркылодан фронт вылын, комсомол большевістской екзамен ез вермы выдержаны.

Вөр экспорт план тыртому понда комсомол омөла косадо. ВКП(б)

11520 шпал пыс-ди 18000 шпал РАПОРТ

Мі, үдарнікјас шпал-лөсис-жас Маңаса учвөрпромхозыс 16 морт рапортутам, Комі областінде үдарнікјас слоты да Комі Обісполкомса жүбілејнөй пленумы ас достіженінөјас ылыс вөрлеңом программа тыртомуын.

1. Үдарнікјас волі ор-

Обкомлён волі постановлеңнө, мыж комсомол должен сетни 1000 комсомолечес ас організация шпала-балансөвөй біржаас вылда 400 мортос Котласо механической пурјасом вылда. Портёма абу тайю шумдас олөмө? Абу портёма, көтескө кад колі-нін уна.

Абу тырмымон уж комсомоллон көрим база лөсідомын турун ідіралом, көрим сілосујтом. Деңгэ, лөд неправильно шубом, мыж комсомол үкік некущом уж оз нүод, нүодо сөмін абу тырмымон.

Комсомолскөй організация большевіцкөј ужон вермас і должен обеспечитны 1000 комсомолечес шпала-балансөвөй біржаас вылда да 400 морт Котласо.

Мед тайю заданінө обеспечитны і ңіоті ңүжавтог коло збыль вылда упорні, настојчивој большевіцкөј уж, а тайю качествыс комсомоллон ем. Областінде комсомолскөй організация большевіцкөј бур качествос ассыс петкөдліс-нін і должен вөзө петкөдліні (аплодімент жас).

Ганызујтому шпал лөсис-желтік Михаіл Іванович ініциативаён, үдарнік брігада күтчесіс үжавны 16 кварталын. Заданінө волі сетома бид үдарніккы 720 шпал, мібө брігада вылө 1520 штука 4 төліс срекон, готөвөй чуркајасыс. Партиялар да правителстволыс заданінө үдарнік брігада тыртіс содтөдөн, 11520 штука пыс-ди, 18000 штука 3½ төліс сөмін, мібө 65 процент үнжык, дај содтөд мукөд подсобной ужас брігада вөчіс ачыс.

Сы бөрті брігада волі ыстома экспортној шпалас лөсны Рас-жү-ю.

Став гырыс вермөмдасыс мілан брігадалон лоі сөмін сіјон, мыж мі күжім паскөдны соцордійсом, үдарнічество. Вөрлеңом уж бид үдарніккы лоі: „делом чести, делом геройства и доблести“.

Чуксалам став комі ужалис յөзөл локтан вөрлеңан воын вётчыны мі бөрса, вөвлитома соцордійсом да үдарнічество паскөдомын тыртны содтөдөн вөрлеңан программа.

Брігада Ілеев.

Выль строительствоас—комсомоллон ғельшіш

Комі област отсталој национальной областіс бескыда ленінскөй национальной політика нүодомон партія бескөдломулын петө медвөз зараджасо выль сотсіалістіческой Војыв течомын.

Комі областын 1931-32-33 воын кутам строїтны.

Комі областын вөр промышленност паскөдомын перспектівас.

1. Сыктывкардың цељулознөй бумагнөй комбінат кутас лезны 100 сурс тонна гіжсан қабала воын, заводітчас строїтчыны 1932 воын комбінат строїттом сувтас 60 міллон ш.

2. Сыктывкардың выль вөрпілітан завод 4 рама, вөзө лөд паскөдома 8 рама, кутас пілітны 115 сурс кубометр вөр. Заводітчіс строїттом 1931 воын, лөд помалома апрель 1932 воын, сувтас 2.855 сурс шајт.

3. Сыктывкар 8 рама, вөрпілітан завод кутас лезны 250 км. піломатериал, строїттом заводітчіс 1932 воын.

Строїттом доныс сувтө 4000 міллон шајт.

4. Сыктывкардың строїтельной детальjas вөчан завод, заводітчас строїтчыны 1932 воын, строїттом дон сувтө 1100 сурс шајт.

5. Каңіфольнөй, скіпідарнөй, екстратсіоннөй завод кутас лезны 1750 тонна каңіфоль, 340 тонна скіпідар, 60 тонна каңіфольнөй выј, заводітчас строїтчыны 1932 воын, доныс сувтас 6.800 сурс шајт.

6. Лесохіміческой завод доныс сувтас 240 сурс шајт.

Луз рајонын лөд строїттом 1. 6 рама, вөрпілітан завод, кутас пілітны 190 сурс км., доныс сувтас 3 міллон шајт.

2. Изтөг түв вөчан фабрика.

Лөд строїттом Печерай.

1. Кык 8 рама, вөрпілітан завод 250 сурс кубометр оң кутас пілітны.

2. Ңе ешажык кык цељулознөй фабрика 100 сурс тоннаён фабрика вылө.

Мі кутам паскөдны му пышкесе озырлун перјом. Вөр промышленност подув

улын Комі областын кутам тайю восань-нін паскөдны ужму пышкесе озырлун перјом куза.

1931 воо перјома 9,0 сурс тонна ішом пробной.

1932 воо лөд перјома вөчома 5 шахта бид шахта сетас ішом 100-120 сурс тонна,—500 сурс.

1933 воын лөд перјома 800,0 сурс тонна. Нерп куза јесілкө 1931 воын мунёны сөмін раъведочнөй ужас, а 1932 воын лөд перјома 20,0 сурс тонна. 1933 воын 100,0 сурс тонна.

Печерай кутас мунны төчінін із перјом 1933 воын лөд перјома 7,6 сурс тонна.

Устцыльмай 1931 воын строїттам замшөвөй завод, кутас вөчны 120,0 сурс км күчік, төварнөй прöдуктсія тырнагрузка оң донјасо 1560,0 сурс шајт.

Устусінскөй консервнөй завод 1933 кутас лезны 5 міллон банка консерв.

Комі Автономія 10 во тыран жүбілеј лунө кор мі арталам гырыс вермөмдас перјомдас Выль Војыв течомын да вөзө гырыс сулалан мог-

жас, кодјас Комі областіс отсталој національной областіс бергөдны індустриальнөй області мі должонөс шуны: յешшө чорыджа, сіланым-өс кыкындааломон, выл сotsіalіstіческой формаса ужын паскөдомон, ВКП(б) Крајком да Обком бескөдлом улын бид сікаса оппортуистіјаскөд вермасомон, классөвөй врагкөд решітельнөй кос нүодомон став выль строїтельство портам асланым фетішін, лоамо подліннөй шеф-жасон—левяс моз кутам ко-сасны бид соціализм строїтан участокын, сетамо ассыным чорыд большевістской кыв партиялар, мыж мі лоам медвөз зараджасын.

Үдарнік брігадајасон помалам вөр экспорт план тырттом, үдарнік брігадајасон петтам вөрп, пуктам аслыным мөгөн таво норма абу 3½, км., таво норма 4¼ км.

Партия бескөдлом улын вөзө выль Индустріальнөй Војыв вөсна, петкөдам Комі областіс медвөз зараджасо Индустріальнөй Војыв вөсна тышкасомын!

10 вosa јубілеј празнујтігөн став вын, став енергіја зелодам вёр кылодом да экспорт тыртөм вылө

Комі областуси став комсомольчысы да ужалыс
том јөзлы!

ВЛКСМ-лөн Војывс крајувса комі төздөрвіті тіјанөс Автономије. Комі Областы 10 вosa јубілеј тырмөн да ыстө комсомольской піс чолдом. Крајком лубб пырыс індө кыңі экономика, сіз-жо культура боксан. Область кыптомыд вылө, ко-ди лои тајо ужас комсомол организацијаң актівінде щош ужаломён.

Комсомол да партія бескодлом улын мұныс ужалыс том јөз социалістіческій строітельство быд участокын петкодлоны, кыңі коло премернө уж героизм, петкодлоны кыңі коло вермасны мірын первоја пролетарской государствоос жонмодом вёсна.

Оні тіјан вөзі сувтөн зев гырыс могас:

Откік унжык вын, унжык енергія вёр вёсна, выл озырунлас—нефть, ішом перјны заводітім вёсна, пыдия төмавны производство процесјас куза став вопросас;

Мөдкө, вөзі вылө уж нүодігөн пуктыны сін шорб културно-бытобій вопросас, сөстом, здорбөй олан керкајас вёсна, културножа шојт-

Војывс крајса комсомольчысы, том робочојчысы да колхозчыкысы Постышев Іортлон бытет

Кардорса да Мајмакса—лесзабоджас да біржајас вылын ужалыс том робочојчысы конференцијавысса рапорт ме получіті.

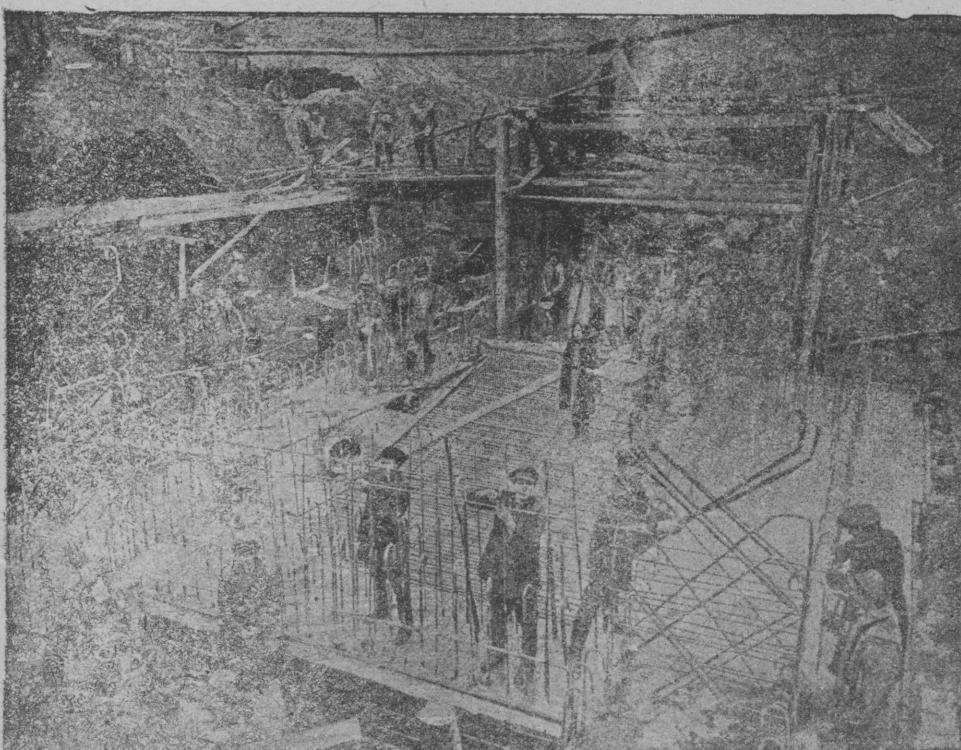
Шоктө меным сетны кымынкө кывја бытет тајо рапорт вылас.

ВКП(б) ЦК көкор ез сомье-вајтчыв, мыј міян Акінской комсомол, пролетарской да колхозиј том јөз бостчас-көй болшевикjas ногон күшом-көй уж вылө—пир сес петас тыр вермомён, жугодас бјурократизм да көдже вёрөм (косност). Чо-

лёмала тіјанөс лоим успеха-сон, сөмын тајо ем медвәзда шагјас. Ассыныд бөстчомын то-көт мыј, а коло вајодны помош.

Босто ас төварищескій ви- мањю улө да быдлуија отсог сетом вылө буржык ударник-жас, боевөй бірагадајас Полосковыс, Ігнатовыс, Мінінль да мукодлыс. Тажо ударнөй уж med ез ло кампањојскөй, а медым вөлі быдлуија ужон.

Болшевистской пріветои ВКП(б) ЦК-са секретар—
П. Постышев.

Нұвчымын строітөні плотіна

СНК-санъ чолом Комі Автономіјалы

Ыста пос чолом комі ужалыс јөзлы Комі област 10 во тырөм куза. Тајо војасо Област воис ыжыд успеха-ко-зажественнөй да культурной строітельствои. Партия гене-ральной тувиштід да областуси орга-нізатсија руководство улын муномён, нафектча,—комі ужалыс јөз успехи тыр-тасны содтодон индустріалізатсија, візму овмосын социа-лістической реконструкція да областин культурной строі-тельство нүодан планјас.

РСФСР-са Совнаркомын юралыссо вежыс Рысколов.

Алма-Атасанъ Сыктывкар Обісполкомы

Автономије Комі областлы 10 во тыран лунө ыстам большевик чолом комі рабочојчылы, колхозчыкысы да став ужалыс јөзлы, кодјас ВКП(б) руководствои да рабочој класс отсогон воисы гырыс успехасо овмос да культура кыпдомын да социалізм вёсна вермасомын.

Med олас Автономије сө-вётской Комі област!

Med олас ВКП(б)—рабочој класслон да ужалыс јөзлон вожд.

Казакской ЦК-ын юралыс Р. Назаров.

Башкіріїны олыс кујім мільон ужалыс јөз қымасанъ чолом

Сыктывкар Комі Обісполкомы

Автономије Комі област 10 вosa јубілеје воис гырыс успехасо кө-зажественнөй да культурной фронт вылын. Bojdöp утвартана војывса окраина, коммунист партія бескодлом улын, мездисік эксплоататорской чепјасыс да зумыда сувті социалізм туј вылө. Bojdöp сещома-жо борб көлтчыс Башкірія оні пөрө аграрной странасы индустріально-аграрной крај, бостчік строітны аслас природной озырун база вылын гырыс заводјас, успехи нүодомын да коллективизация візму овмосын

да си под вылын кулак класс бирб-дом. Ужалыс јөз семжалы социалістической развітіяо туј лөсөдомын да өтувја вынён ленінской национальной політика-нүодомын помалам социалізм строітром.

Комі областлы јубілеј лунө жі-чам комі ужалыс јөз торжество dih да ыстам біја чолом Комі Обісполкомы Башкіріяны олыс кујім мільон ужалыс јөз қымасанъ. Башкіріјаса ЦК юралыссо ве-жыс Акімов.

Чувашіјаси ужалыс јөз қымасанъ чолом

Чувашіјаси ужалыс јөз қымасанъ Центральней Ісполнительной Комітет комі јөзлы Авто-номија сетомлы 10 во тырөм куза ыстом чолом Комі областса рабочојчылы, колхозчыкысы да став ужалыс јөзлы. Ленін партія да рабочој класс руководствои, генеральной тувишті вёсна веокыдывы да „шүргавы“ кежомжаскөй чорыда вермасомын тајо 10

воин воис зев гырыс успеха-ко-зажественнөй да культурной фронт вылын. Чувашской Республикалы ЦК чорыда нафектча,—мыј ленінской национальной політика нүодомын да партіялыс генеральной тувиш нүодомын Комі област воас нөшта гырыс успехасо социалізм строітан ужын.

Чувашіјаса ЦК—Харітонов.

Чолом ужалыс Удмуртјосданъ

Удмурт областса ужалыс јөз қымасанъ Удмурт Обісполком ыстом біа чолом Автономије Комі областса сөветјас јубілеји пленумы да став ужалыс јөзлы. Комі ужалыс јөз сарской Россіяны, кыңі і мукод национальностас, нембө вөліны капитал кіпод улын. Октябрса рево-люција мездис утвартана национальностасо нембөвіја рабствои да востік туј свободнөја строітны социалізм. Коммунист партія бескодлом улын генеральной тувиш вёсна чорыда вермасомын да ужалыс

јөзлыс активностсо мобілізујтімөн комі ужалыс јөз воисы ыжыд вермомжасо социалістической строітельство нүодомын.

Med олас Автономије Комі об-ласт!

Med олас Союз Социалістической Республикаласын.

Med олас коммунист партія, си-лди ЦК да пролетаріатлон вожд Сталін ѡорт.

Удмурт областуси исполнитель-ной комітет

Отв. pedaktor A. Г. Рочев.